

6000	KLIMATOLOGIJA	2+1+0	
------	---------------	-------	--

Objekt klimatologije. Klimatski elementi i faktori. Klimatsko značenje atmosfere. Dugovalna i kratkovalna radijacija. Temperatura. Tlak zraka, zračne mase i fronte. Voda u atmosferi. Cirkulacija atmosfere. Köppenova klasifikacija klima. Promjene klime. Klima Hrvatske

OBAVEZNA LITERATURA

Šegota, T., A. Filipčić, 1996: Klimatologija za geografe, III. prerađeno izdanje. Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, 471 str.

Filipčić, A., 1996: Klimatologija u nastavi geografije, Hrvatski zemljopis i nakladnička kuća "Dr. Feletar", Koprivnica, 93 str

DOPUNSKA LITERATURA

de Blij, H. J., P. O. Muller, R. S. Williams, Jr. 2004: Physical Geography: the Global Environment. Oxford University Press. New York.

6001	KLIMATOLOGIJA (geografija)	3+2+0	
------	----------------------------	-------	--

Objekt klimatologije. Atmosfera. Energetika atmosferskih procesa. Voda u atmosferi. Cirkulacija atmosfere. Raznolikost klima, njihovo definiranje i klasifikacija. Promjene klime. Klima Hrvatske

OBAVEZNA LITERATURA

Šegota, T., A. Filipčić, 1996: Klimatologija za geografe, III. prerađeno izdanje. Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu, Školska knjiga, Zagreb, 471 str.

Filipčić, A., 1996: Klimatologija u nastavi geografije, Hrvatski zemljopis i nakladnička kuća "Dr. Feletar", Koprivnica, 93 str

DOPUNSKA LITERATURA

de Blij, H. J., P. O. Muller, R. S. Williams, Jr. 2004: Physical Geography: the Global Environment. Oxford University Press. New York.

Oliver, J. E., J. J. Hidore 2002: Climatology: An Atmospheric Science. Prentice Hall. New Jersey

Strahler, A., 1997: Physical Geography: Science and Systems of the Human Environment. J. Wiley&Sons.

6013	KLIMA HRVATSKE		1+2+0
------	----------------	--	-------

Klimatski položaj Hrvatske; Energetika atmosferskih procesa; Temperatura zraka; Cirkulacija zraka; Vodena para i proizvodi kondenzacije; Klimatska regionalizacija Hrvatske; Promjene klime i izdizanje morske razine

OBAVEZNA LITERATURA

Šegota, T., A. Filipčić, 1996: Klimatologija za geografe, III. prerađeno izdanje. Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu. 471 str. Školska knjiga, Zagreb.

Šegota, T., A. Filipčić, 1991: Arheološki i geološki pokazatelji holocenskog položaja razine mora na istočnoj obali Jadranskog mora. Rad HAZU, Razred za prirodne znanosti, knj. 25, 149-170.

Šegota, T., A. Filipčić, 1991: Periodička i aperiodička dnevna amplituda temperature zraka u Zagrebu. Radovi Geografskog odjela PMF-a 26, 17-34. (GEOBASE i Geo Abstracts))

Šegota, T., A. Filipčić, 1992: Godišnja amplituda temperature zraka u Zagrebu. Acta Geographica Croatica 27, 107-124. (GEOBASE i Geo Abstracts))

- Filipčić, A., 1992: Neolitsko naselje Danilo kod Šibenika i razina Jadranskog mora. Geografski glasnik 54, 33-4.
- Filipčić, A., 1993: Reducirane temperature zraka u Hrvatskoj. Acta Geographica Croatica 28, 149-160.
- Filipčić, A., 1994: Anomalija temperature zraka u Hrvatskoj. Acta Geographica Croatica 29, 45-56.
- Filipčić, A., 1998: Klimatska regionalizacija Hrvatske po Köppenu za standardno razdoblje 1961.-1990. u odnosu na razdoblje 1931.-1960. Acta Geographica Croatica 33, 1-15.
- Filipčić, A., 2000/2001: Razgraničenje Köppenovih klimatskih tipova Cf i Cs u Hrvatskoj. Acta Geographica Croatica 35, 7-18
- DOPUNSKA LITERATURA
- Relevantni članci iz časopisa: Radovi Geografskog odsjeka PMF-a/Acta Geographica Croatica, Hrvatski geografski glasnik, Geoadria.

6020	HIDROGEOGRAFIJA (geografija)	3+0+2	
------	------------------------------	-------	--

Opći dio. Prirodogeografske značajke vode na kopnu. Korištenje vodnih resursa. Voda u prostoru i društvu. Vježbe: Hidrogeografski izvori podataka. Tekućice, mjerenje glavnih elemenata. Izrada nivograma i hidrograma. Riječna mreža, tipovi, gustoća. Porječje, određivanje razvodnica, sustav dolina i tekućica. Rad na orohidrografskim listovima, mjerenje pojedinih hidroveličina na terenu.

OBAVEZNA LITERATURA

- Riđanović, J. 1993.: Hidrogeografija. II. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Školska knjiga, Zagreb, 215 str.
- Plut, D. 2000.: Geografija vodnih virov. Filozofska fakulteta, Oddelek za geografiju, Ljubljana, 281 str.
- DOPUNSKA LITERATURA
- Dukić, D. 1984.: Hidrologija kopna. Naučna knjiga, Beograd, 498 str.
- Wilhelm, F 1993.: Hydrogeographie. II. izd. Westermann, Braunschweig, 227 str.
- Marcinek, J., Rosenkranz, E. 1996.: Das Wasser der Erde. Justus Perthes Verlag, Gotha, 328 str.
- de Villiers, M. 2001.: Water Wars. Is the World's Water Running Out? Phoenix Press, London, 413 str.
- Shiklomanov, I. A i J. C. Rodda (urednici) 2003.: World Water resources at the Beginning of the 21st Century. International Hydrology Series, Cambridge Univ.Press, Cambridge, 435 str.

6021	HIDROGEOGRAFIJA	2+1+0	
------	-----------------	-------	--

Opći dio. Prirodogeografske značajke vode na kopnu. Korištenje vodnih resursa. Voda u prostoru i društvu. Vježbe: Hidrogeografski izvori podataka. Tekućice, mjerenje glavnih elemenata. Izrada nivograma i hidrograma. Riječna mreža, tipovi, gustoća. Porječje, određivanje razvodnica, sustav dolina i tekućica. Rad na orohidrografskim listovima, mjerenje pojedinih hidroveličina na terenu

OBAVEZNA LITERATURA

- Riđanović, J. 1993.: Hidrogeografija. II. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Školska knjiga, Zagreb, 215 str.
- Plut, D. 2000.: Geografija vodnih virov. Filozofska fakulteta, Oddelek za geografiju, Ljubljana, 281 str.
- DOPUNSKA LITERATURA
- Dukić, D. 1984.: Hidrologija kopna. Naučna knjiga, Beograd, 498 str.

Wilhelm, F 1993.: Hydrogeographie. II. izd. Westermann, Braunschweig, 227 str.
 Marcinek, J., Rosenkranz, E. 1996.: Das Wasser der Erde. Justus Perthes Verlag, Gotha, 328 str.
 de Villiers, M. 2001.: Water Wars. Is the World's Water Running Out? Phoenix Press, London, 413 str.
 Shiklomanov, I. A i J. C. Rodda (urednici) 2003.: World Water resources at the Beginning of the 21st Century. International Hydrology Series, Cambridge Univ.Press, Cambridge, 435 str.

6022	GEOGRAFIJA MORA (geografija)		3+0+1
------	------------------------------	--	-------

Geografija mora u sklopu znanosti o moru. Geografska raspodjela kopna i mora na Zemlji. Promjene razine mora. Reljef dna mora. Kemijski sastav mora, geografska i dubinska raspodjela saliniteta. Geografska i dubinska raspodjela temperature mora. Odnos temperature, slanoće i gustoće mora. Led u moru. Atmosfersko-oceanska interakcija. Horizontalna cirkulacija mora. Vertikalna cirkulacija mora. Cirkulacija u oceanima i morima. ENSO. Valovi. Morske mijene. Kruženje tvari i energije u moru, rasprostranjenost života u moru. Raspodjela primarne organske produkcije u moru. Prirodogeografske značajke obala, tipovi obala, estuariji, delte. Uključivanje mora (oceana) u razvojne tokove ljudskog društva. Međunarodne pravne odredbe o moru, granice i interesne zone. Ribarstvo i marikultura, mogućnosti i ograničenja. Eksploatacija nafte, zemnog plina i drugih ruda iz podmorja. More - izvor energije. Litoralizacija. Pomorstvo, svjetske luke, pomorska trgovina. Vojnostrateška uporaba mora. Onečišćenje mora, onečišćenja naftom, ostali polutanti. Turizam i more. Plansko upravljanje morem, obalom i priobaljem. Geografska regija hrvatskog Jadrana.

OBAVEZNA LITERATURA

Riđanović, J. 1993.: Hydrogeografija. II. izdanje. Školska knjiga, Zagreb, 215 str.
 Thurman, H. V. i Burton, E. A. 2001.: Introductory oceanography. 9th edition. Prentice Hall, New Jersey, 554 str.

DOPUNSKA LITERATURA

Sverdrup, K. A., A. C. Duxbury, A. B. Duxbury (2003.) An Introduction to the World's Oceans. Seventh edit. McGraw-Hill, New York etc., 521 str.
 Kelletat, D. (1999.) Physische Geographie der Meere und Küsten. 2. auflage. Teubner Studienbücher Geographie, Stuttgart, 258 str.
 Gierloff-Emden, H. G. (1980.): Geographie des Meeres Ozeane und Küsten. Walter de Gruyter, Berlin - New York, u dva sveska: Teil 1 str. 1-761, Teil 2 str. 767-1310
 Riđanović, J. (2002.): Geografija mora. Hrvatski zemljopis, Bibliotheka Geographia Croatica, Zagreb, 214

6032	GEOGRAFIJA MORA		3+0+0
------	-----------------	--	-------

Vidi 6022

6040	GEOMORFOLOGIJA (geografija)		3+2+0
------	-----------------------------	--	-------

Uvod. Reljefnost Zemlje i čimbenici razvoja reljefa. Strukturna geomorfologija. Egzogena geomorfologija. Poligenetski reljefni oblici. Geoekološko značenje reljefa

OBAVEZNA LITERATURA

Bognar A., 1981, Globalna tektonika ploča i reljef Zemlje, Geografski Horizont, broj 1 i 2, Geografsko društvo Hrvatske, Zagreb

- Bognar A., 1991, Zakonomjernosti razvoja strukturnog reljefa Zemlje, Geografski horizont broj 1, Geografsko društvo Hrvatske, Zagreb
- Bognar A., 1992, Inženjersko – geomorfološko kartiranje, Acta Geographica Croatica, vol. 27, geografski odjel PMF-a, Zagreb
- Bognar A., 1999, Geomorfološka regionalizacija Hrvatske, Acta Geographica Croatica, vol. 34 (1999.), Geografski odsjek PMF-a, Zagreb, 2001
- Faivre S., 1996., Neke temeljne strukturno-geomorfološke značajke Sjevernog Velebita i Senjskog bila, Zbornik radova I, Hrvatskog geografskog društva, Zagreb
- Faivre S., 2002., Structural- geomorphological setting of the Velebit mountain range and surroundings, Geomorphology of the Dinaric mountain belt in Croatia (some examples), Croatian geomorphological society, Zagreb
- Faivre S., 2003., Some tectonic influences on the Croatian shoreline evolution in the last 2000 years, Zeitschrift für Geomorphologie, Vol. 47/4, Berlin-Stuttgart

DOPUNSKA LITERATURA

Encyclopedia of geomorphology, 1968.: R.W.Fairbridge, New York

Bognar A., Pahernik M., 2005.: Geomorfološka karta R Hrbatske 1:500000, Hrvatsko geomorfološko društvo, Zagreb

Bognar A.,1992.: Geomorfološke osobine Hrvatske, Geografski horizont, 2/1992, Zagreb

Bognar A.,1987.: Reljef i geomorfološke osobine Jugoslavije, Veliki geografski atlas Jugoslavije, Liber, Zagreb

Bognar A., 1975.: Les i lesu slični sedimenti i njihovo geografsko značenje , Geografski horizont 1-2, GDH, Zagreb

Bognar A., 1987.: Tipovi reljefa Hrvatske, Zbornik II znanstvenog skupa geomorfologa SFRJ, Geografski odjel PMF-a, Zagreb

Ford ., Williams P., 1992.: Karst geomorphology and hidrology, Champman/Hall, London

Faivre S., 1998.: Tectonics and Landforms, disertacija, Geografski odsjek PMF-a, Zagreb

Lozić S., 1995.: Morfometrijske i morfografske značajke reljefa Republike Hrvatske, Magistarski rad, Geografski odsjek PMF-a, Zagreb

6041	GEOMORFOLOGIJA		2+2+0
------	----------------	--	-------

Vidi 6040

6060	GEOEKOLOGIJA I ZAŠTITA OKOLIŠA (geografija)	2+0+2	
------	---	-------	--

Geoeкологија – екологија крајолика. Екосустави . Улога знаности у заштити околиша. Темелјни проблеми заштите околиша. Господарење крајоликом – геоеколошко вредновање. Проблеми заштите околиша од онечишћења атмосфере, хидросфере и педосфере. Нуклеарна енергија и заштита околиша. Господарење заштићеним подручјима. Геоеколошко картање

OBAVEZNA LITERATURA

Bognar, A., Lozić, S., Saletto-Janković, M., 2004.: Geoeкологија, interna skripta, Geografski odsjek PMF-a, Zagreb

Bognar, A, Pecsí, M., 2005.: Suvremeno geografsko poimanje околиша, Zbornik III hrvatskog kongresa, Geografski odsjek PMF-a, Zagreb

Bognar, A, Salleto-Janković M., 1996.: Geoeколошки приступи у gospodarenju prostorom (околиšem, крајоликом), Ekološke monografije br.8, Hrvatsko ekološko društvo Varaždin

Forman R. T. T., Gordon M., 1986.: Landscape ecology, J. Wiley, New York

- Glavač, V., 1999.: Uvod u globalnu ekologiju, Državna Uprava za zaštitu prirode i okoliša, Zagreb
- Montgomery, C.W., 1995.: Environmental Geology, 4 izd. WCB Publishers, Dubuque.
- Bognar, A., 1979.: Uloga i zadaci geomorfologije u proučavanju i zaštiti okoliša, Geographica Slovenica 9.
- Hidore, J.J., Global Environmental Change its Nature and Impact, London.
- DOPUNSKA LITERATURA
- Bognar A., 1999.: Fizičko-geografske značajke R. Hrvatske i temeljne postavkenjihove geokološke evaluacije, Hrvatska i održivi razvitak, Zagreb
- FAO, 1976.: A framework for land evaluation, FAO, Soils Bull., No 32, Rome
- Gams I., 1986.: Osnove pokrajinske ekologije, Filozofska fakulteta univerze Edvarda Kardelja v Ljubljani, Oddelek za geografiju, Ljubljana
- Leser M., 1976.: Landschaftökologie, Stuttgart
- Kovačević P., 1995.: Područja i podpodručja geomorfoloških grupa tala i osvrt na način njihovog iskorištavanja u Hrvatskoj, Agronomski glasnik br. 3/1995, Zagreb
- Prpić B., 1992.: O vrijednosti općekorisnih funkcija šume, Hrvatsko šumarsko društvo, Šumarski list, 6-8/1992., Zagreb
- Mayer, D., 1993: Kvaliteta i zaštita podzemnih voda. Hrvatsko društvo za zaštitu vode i mora, Zagreb
- Milnes, A.G., 1985.: Geology and raswaste. Academic Press, London.
- Bognar, A, 1990.: Geomorfološke i inženjersko-geomorfološke osobine otoka Hvara i ekološko vrednovanje reljefa, Geografski glasnik, Broj 52, GDH, Zagreb
- Chapman, J.I., Reis, 1992.: Ecology: Principles and Applications, Cambridge University Press.
- Klepac, R., 1980.: Osnove ekologije, Zagreb.
- Bognar, A., 1979.: Uloga i zadaci geomorfologije u proučavanju i zaštiti okoliša, Geographica Slovenica 9, Ljubljana.

6200	DEMOGEOGRAFIJA (geografija)		3+2+0
------	-----------------------------	--	-------

Predmet i metoda demogeografije. Suvremeni pristupi. Osnovne jedinice u istraživanju stanovništva i izvori podataka. Razmještaj stanovništva na Zemlji. Gustoća naseljenosti. Promjene u karti naseljenosti. Pregled razvoja svjetskog stanovništva. Teorijski pogledi na razvoj stanovništva. Ukupno (opće) kretanje stanovništva. Prirodno kretanje Prostorna pokretljivost stanovništva (migracija i cirkulacija). Populacijska politika. Biološki sastav stanovništva (spol i dob). Društveno-gospodarski sastav. Kulturno-antropološki sastav. Stanovništvo i prirodna osnova. Društveno-gospodarska razvijenost i stanovništvo. Stanovništvo i okoliš.

OBAVEZNA LITERATURA

- Friganović, M.A. 1990: Demogeografija: stanovništvo svijeta, Školska knjiga (4. izd.), Zagreb
- Wertheimer-Baletić, A. 1999: Stanovništvo i razvoj, Mate, Zagreb
- Nejašmić, I. 1991: Depopulacija u Hrvatskoj: korijeni, stanje, izgledi, Globus, Zagreb
- Nejašmić, I. 2006: Demogeografija: stanovništvo u prostornim odnosima i procesima, Školske knjiga

DOPUNSKA LITERATURA

Relevantni članci objavljeni u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima: Hrvatski geografski glasnik, Geoadria, Acta Geographica Croatica, Društvena istraživanja, Migracijske i etničke teme, Sociologija sela, Population, Population Geography, International Migration, Population Bulletin....

6201	DEMOGEOGRAFIJA		2+1+0
------	----------------	--	-------

Vidi 6200

6220	URBANA GEOGRAFIJA (geografija)	3+0+2	
------	--------------------------------	-------	--

Grad i urbanizacija. Urbanizacija svijeta i Hrvatske. Funkcije grada. Funkcionalna klasifikacija gradova. Gradovi kao sistemi. Prostorna struktura grada. Socijalna topografija grada. Grad i okolica. Metropolitanizacija. Nodalna regija. Centralnomjesna organizacija. Grad i globalizacija.

OBAVEZNA LITERATURA

Vresk, M. 2002: Grad i urbanizacija – Osnove urbane geografije, peto dopunjeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb

Pacione, M. 2001: Urban Geography – A Global Perspective, Routledge

DOPUNSKA LITERATURA

Badcock, B. 2002: Making Sense of Cities – A Geographical Survey, Arnold

Hall, T. 2002: Urban Geography, Routledge

Taylor, P.J. 2004: World City Network – A Global Urban Analysis, London

Zehner, K. 2001: Stadtgeographie, Gotha

Odabrani članci iz domaćih i stranih geografskih časopisa (Hrvatski geografski glasnik, Acta Geographica Croatica, TEGS, Geographische Rundschau, Cities...)

6221	URBANA GEOGRAFIJA (geografija)	2+0+1	
------	--------------------------------	-------	--

Vidi 6220.

6232	URBANI SISTEMI SVIJETA		2+0+1
------	------------------------	--	-------

Pojam i obilježja urbanih sistema. Metode analize urbanih sistema. Faze razvoja urbanih sistema. Regionalne specifičnosti razvoja urbanih sistema. Kulturno-genetska obilježja gradova. Razvoj urbanog sistema Hrvatske. Urbani sistem i integracija Europe. Globalni urbani sistem.

OBAVEZNA LITERATURA

Vresk, M. 2002: Razvoj urbanih sistema u svijetu – geografski pregled, drugo, prerađeno izdanje, Školska knjiga, Zagreb

DOPUNSKA LITERATURA

Pacione, M. 2001: Urban Geography – A Global Perspective, Routledge

Taylor, P.J. 2004.: World City Network – A Global Urban Analysis, London

Odabrani članci iz domaćih i stranih geografskih časopisa (Hrvatski geografski glasnik, Acta Geographica Croatica, TEGS, Geographische Rundschau, Cities...)

6240	RURALNA GEOGRAFIJA (geografija)	3+0+2	
------	---------------------------------	-------	--

Pojam i znanstvene osnove ruralne geografije. Ruralni prostor. Pristupi i metode proučavanja ruralnog prostora. Ruralno-geografske funkcije i strukture. Čimbenici oblikovanja ruralnog prostora. Stanovništvo kao element i čimbenik preobrazbe ruralnog prostora. Vrednovanje, organizacija i okoliš ruralnog prostora u agrarnom društvu. Značajke ruralnog prostora u industrijskom društvu. Ruralni prostor u uvjetima tercijarizacije. Poljoprivreda i šumarstvo. Rekreacija i turizam u ruralnom prostoru. Ostale djelatnosti u ruralnom prostoru. Suvremene tendencije transformacija ruralnog

prostora. Opterećenost, nosivost i održivi razvoj ruralnog prostora. Odnos grada i ruralnog prostora. Revitalizacija i održivi razvoj ruralnog prostora Hrvatske, Europe i Svijeta. Ruralni prostor u regionalnom razvoju Hrvatske, Europe i Svijeta.

OBAVEZNA LITERATURA

Arnold A. 1997.: Allgemeine Agrargeographie, Klett-Perthes, Gotha

Crkvenčić I. i Malić A. 1988.: Agrarna geografija, Školska knjiga, Zagreb

Holloway L. i Kneafsey M. 2004.: Geographies of Rural Cultures and Societies, Ashgate, Aldershot

Ilbery B. (ur.) 1998.: The Geography of Rural Change, Addison Wesley Longman Limited, Harlow

Robinson G.M. 1990.: Conflict and change in the countryside: Rural society, economy and planning in the developed world, John Wiley & Sons, Chichester

Woods M. 2004.: Rural Geography: Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring, Sage Publications, Thousand Oaks

DOPUNSKA LITERATURA

Butler R., Hall C.M. i Jenkins J. (ur.) 1998: Tourism and Recreation in Rural Areas, John Wiley & Sons, Chichester

Relevantni članci iz znanstvenih časopisa: Hrvatski geografski glasnik, Acta Geographica Croatica, Geoadria, Sociologija sela, Društvena istraživanja, Etničke i migracijske teme, Journal of Rural Studies, Sociologia Ruralis, znanstveni časopisi stranih geografskih društava

Relevantni članci s internetskih stranica: Geografija.hr, www.geografija.hr

6241	RURALNA GEOGRAFIJA (geografija-povijest)	2+0+1	
------	--	-------	--

Pojam i znanstvene osnove ruralne geografije. Ruralni prostor. Pristupi i metode proučavanja ruralnog prostora. Ruralno-geografske funkcije i strukture. Čimbenici oblikovanja ruralnog prostora. Stanovništvo kao element i čimbenik preobrazbe ruralnog prostora. Vrednovanje, organizacija i okoliš ruralnog prostora u agrarnom društvu. Značajke ruralnog prostora u industrijskom društvu. Ruralni prostor u uvjetima tercijarizacije. Poljoprivreda i šumarstvo. Rekreacija i turizam u ruralnom prostoru. Ostale djelatnosti u ruralnom prostoru. Suvremene tendencije transformacija ruralnog prostora. Opterećenost, nosivost i održivi razvoj ruralnog prostora. Odnos grada i ruralnog prostora. Revitalizacija i održivi razvoj ruralnog prostora Hrvatske, Europe i Svijeta. Ruralni prostor u regionalnom razvoju Hrvatske, Europe i Svijeta.

OBAVEZNA LITERATURA

Arnold A. 1997.: Allgemeine Agrargeographie, Klett-Perthes, Gotha

Crkvenčić I. i Malić A. 1988.: Agrarna geografija, Školska knjiga, Zagreb

Holloway L. i Kneafsey M. 2004.: Geographies of Rural Cultures and Societies, Ashgate, Aldershot

Ilbery B. (ur.) 1998.: The Geography of Rural Change, Addison Wesley Longman Limited, Harlow

Robinson G.M. 1990.: Conflict and change in the countryside: Rural society, economy and planning in the developed world, John Wiley & Sons, Chichester

Woods M. 2004.: Rural Geography: Processes, Responses and Experiences in Rural Restructuring, Sage Publications, Thousand Oaks

DOPUNSKA LITERATURA

Butler R., Hall C.M. i Jenkins J. (ur.) 1998: Tourism and Recreation in Rural Areas, John Wiley & Sons, Chichester

Relevantni članci iz znanstvenih časopisa: Hrvatski geografski glasnik, Acta Geographica Croatica, Geoadria, Sociologija sela, Društvena istraživanja, Etničke i migracijske teme, Journal of Rural Studies, Sociologia Ruralis, znanstveni časopisi stranih geografskih društava

Relevantni članci s internetskih stranica: Geografija.hr, www.geografija.hr

6260	EKONOMSKA GEOGRAFIJA (geografija)	3+0+2	
------	-----------------------------------	-------	--

Definicija ekonomske geografije, tradicionalni i suvremeni koncept, predmet istraživanja, metode. Teorijski pristupi i modeli. Energija - energetski izvori, prostorni raspored, trendovi potrošnje, održivost. Elementi i tipovi prostornih sistema. Prostorni sistemi primarnih djelatnosti, faktori razvoja poljoprivrede, oblici agrarne proizvodnje. Prostorni sistemi tercijarnih djelatnosti. Faktori razvoja, dinamika i struktura svjetske trgovine. Globalizacija.

OBAVEZNA LITERATURA

Clark, G.L., M.P. Feldman, M.S. Gertler (urednici), 2000.: The Oxford Handbook of Economic Geography, Oxford University Press, Oxford – odabrana poglavlja
Wheeler, J.O., P.O. Muller, G.I. Thrall, T.J. Fik, 1998.: Economic Geography, John Wiley & Sons

6261	EKONOMSKA GEOGRAFIJA (geografija-povijest)	3+1+0	
------	--	-------	--

Vidi 6260

6261S	SEMINAR IZ METODIKE NASTAVE GEOGRAFIJE (prof. geografije-geologije)	0+0+3	
-------	---	-------	--

Vidi 6412

6280	PROMETNA GEOGRAFIJA (geografija)		2+0+2
------	----------------------------------	--	-------

Prometna geografija, objekt i cilj istraživanja. Metode prometno-geografskog istraživanja. Podjela prometa, razvoj i značajke pojedinih vrsta prometa. Promet i organizacija prostora. Promet i gospodarski razvoj. Značenje prometa u suvremenom svijetu i njegova uloga u globalizaciji. Prometni sustav Hrvatske - faktori razvoja, osnovne značajke prometnih mreža i prometnih tokova. Hrvatska i pan-europski prometni koridori.

OBAVEZNA LITERATURA

Hoyle, B.S., R.D. Knowles (urednici), 1996: Modern Transport Geography, John Wiley & Sons

White, H.P., M.L. Senior, 1983: Transport Geography, Longman Scientific & Technical
Barke, M., 1986: Transport and Trade, Oliver & Boyd – odabrana poglavlja
Taaffe, E.J., H.L. Gauthier, M.E. O'Kelly, 1996: Geography of Transportation, Prentice Hall – odabrana poglavlja

6281	PROMETNA GEOGRAFIJA		2+0+1
------	---------------------	--	-------

Vidi 6280

6300	TURISTIČKA GEOGRAFIJA (geografija)	3+0+1	
------	------------------------------------	-------	--

Turistička geografija – predmet i zadaci istraživanja. Pojava i razvoj turizma i rekreacije. Faktori razvoja turizma. Uloga geografije u istraživanju turizma. Angloamerički turizam.

Turizam Latinske Amerike. Turizam Australije i Oceanije. Turizam Azije. Turizam Afrike. Europsko Sredozemlje kao turistička regija. Turizam Španjolske i Portugala. Turizam Francuske i Italije. Turizam Grčke, Bugarske i Rumunjske. Alpsko turističko područje (turizam Švicarske, Austrije i Slovenije). Turizam Skandinavije (Finska, Švedska, Norveška, Danska, Island). Turizam Zapadne Europe (Njemačka, Nizozemska, Belgija, Ujedinjeno Kraljevstvo Velike Britanije i Sjeverne Irske). Turizam Srednje i Istočne Europe (Ruska Federacija, Ukrajina, Poljska, Češka, Slovačka, Mađarska). Turizam Jugoistočne Europe (Srbija i Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina). Pojava i faktori razvoja hrvatskog turizma. Geografsko-turistički položaj Hrvatske i uloga prometa u razvoju turizma. Jadransko turističko područje. Turizam gorske Hrvatske. Turizam nizinske Hrvatske

OBAVEZNA LITERATURA

Blažević, I., Pepeonik, Z., 1979: Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb
 Blažević, I., 1994: Turistička geografija Hrvatske, Hotelijerski fakultet, Opatija
 Blažević, I., 2003: Turistička geografija Hrvatske, Školska knjiga, Zagreb
 Pepeonik, Z., 2003: Turistička geografija svijeta, Školska knjiga, Zagreb
 Williams, S., 1998: Tourism Geography, Routledge, London and New York

DOPUNSKA LITERATURA

Robinson, H., 1979: A Geography of Tourism, Macdonald and Evans, Plymouth
 Vukonić, B., Čavlek, N. i dr., 2001: Rječnik turizma, Masmedia, Zagreb
 Weber, S., Mikačić, V., 2002: Osnove turizma, Školska knjiga, Zagreb

6314	GEOGRAFIJA AUSTRALIJE I OCEANIJE	2+0+0	
------	----------------------------------	-------	--

Vidi 6574

6320	INDUSTRIJSKA GEOGRAFIJA (geografija)	2+0+2	
------	--------------------------------------	-------	--

Uvodno o industrijskoj geografiji; Nastanak i razvoj industrije; Doba industrije koje se temelji na intelektualnoj radnoj snazi; Etape razvoja hrvatske industrije; Procesi industrijalizacije, faktori lokacije industrije, industrije i regije, koncept održivog razvoja; Upoznavanje procesa koji mijenjaju svijet - Globalna ekonomija – nastanak, njene granice, opravdanost; Njemačka automobilska industrija u procesu globalizacije; Europska unija; Nova ekonomija; Upoznavanje s lokalnom ekonomijom - Irska, Silicijska dolina, Bavarska, Seattle, preporuke za vlade; Upoznavanje s ekonomskim stanjem svijeta - Moć trojstva, slabost periferije: Latinska Amerika, Afrika, Istočna Europa; Upoznavanje s ekonomskim stanjem Hrvatske – položaj, razvijenost

OBAVEZNA LITERATURA

Interna skripta;

Izabrati jednu od nekoliko ponuđenih knjiga:

Barnes, T.J., Gertler, M.S., 2002: The new Industrial Geography, London
 Meier, J., Beck, R., 2000: Allgemeine Industrie Geographie, Stuttgart

6321	INDUSTRIJSKA GEOGRAFIJA		2+0+1
------	-------------------------	--	-------

Vidi 6320

6340	KULTURNA GEOGRAFIJA (geografija)		2+0+2
------	----------------------------------	--	-------

Mjesto kulturne geografije u geografskoj znanosti. Geografski aspekti jezika i religije. Rase i rasizam. Nacionalni stereotipi. Etničnost i identitet u doba kulturne globalizacije i

«deteritorijalizacije» kulture. Sociokulturna nejednakost i prostor. Problem «Drugoga»: geografski aspekti sociokulturnog isključenja (ekskluzije). Žene u prostoru. Mentalne slike prostora i prostorno ponašanje. Od mentalne karte do imaginativne geografije. Pejzaži kao sistemi socijalne reprodukcije. Simbolički pejzaži. Geografski aspekti potrošnje. Metode u kulturnoj geografiji. Seminar: Zagrebački pejzaži.

OBAVEZNA LITERATURA

Crang, M. 1998.: Cultural Geography. London: Routledge.

Shurmer-Smith, P. (ed.) 2002: Doing Cultural Geography. London: Sage Publications..
– pojedina poglavlja.

Driver, F., Nash, K. i Cresswell, T., 1999: Social and Cultural Geographies, in: Cloke, P., Crang, Ph. And Goodwin, M., Introducing Human Geographies, London: Arnold, 207-233.

DOPUNSKA LITERATURA

Pain, R. et al. 2001.: Introducing Social Geographies, London: Arnold

Short J. R., Yeong-Hyun, K., 1999.: Cultural Globalization and the City, in: Short J. R. and Yeong-Hyun, K. Globalization and the City. Longman, London

Brice, W.C., 2002: The Geography of Language, in: Douglas, I.D., Haggett, R. and Robinson, M. (eds.) Companion Enciclopedia of Geography, London: Routledge , 107-119.

Parrinder, E.G., 2002: Religion: Nature and Origins, in: Douglas, I.D., Haggett, R. and Robinson, M. (eds.) Companion Enciclopedia of Geography, London: Routledge, pp.120-136.

Mitchell, D., 2000.: Cultural Geography: A Critical Introduction, Blackwell Publishers

Jackson, P. And Penrose, J. (eds.) 1993.: Construction of Race, Place, and Nation. London: UCL Press

Sibley, D., 1992: Outsiders in Society and Space, in: Anderson, K. and Gale, F., Inventing Places: Studies in Cultural Geography, London: Longman, 107-122.

Winchester, H. 1992: The Construction and Deconstruction of Women's role in the Urban Landscape, in: Anderson, K. and Gale, F., Inventing Places: Studies in Cultural Geography, London: Longman, 139-158.

Jackson, P. Maps of Meaning. An Introduction to Cultural Geography. London: Routledge

Odgovarajući članci u časopisima: Social and Cultural Geography, Hrvatski geografski glasnik, Revija za sociologiju, Društvena istraživanja

6351	KULTURNA GEOGRAFIJA		2+0+1
------	---------------------	--	-------

Vidi 6340

6360	HISTORIJSKA GEOGRAFIJA (geografija)	2+0+2	
------	-------------------------------------	-------	--

Pojam i objekt istraživanja. Položaj historijske geografije u znanstvenom sustavu geografije. Relacije s drugim znanostima. Razvoj discipline i konteksti. Suvremeni pristupi: environmentalistički; bihevioristički. Historijska geografija u/o Hrvatskoj. Izvori, podaci, metode. Historijska geografija okoliša; pejsaža, ruralnih transformacija, urbanizacije, industrijalizacije i komunikacija.

OBAVEZNA LITERATURA

Butlin, R.A. 1997: Historical Geography, Edward Arnold, London

Butlin, R.A., Dodghson (ur.) 1998: Historical Geography of Europe, Clarendon Press, Oxford,

Graham, B., Nash, C., (ur.) 2000: Modern Historical Geography, Longman, London.

DOPUNSKA LITERATURA

Atkins, P., Simmons, I., Roberts, B. 2003: People, Land & Time, Arnold, London
 Head, L. 2000: Cultural Landscapes and Environmental Change, Arnold, London
 Delort, R., Walter, F. 2002: Povijest europskog okoliša, Barbat, Zagreb
 Todorova, M. 1999: Imaginarni Balkan, Biblioteka XX vek, Beograd
 Journal of Historical Geography, Academic Press
 Acta Geographica Croatica, Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu
 Hrvatski Geografski Glasnik, Hrvatsko Geografsko Društvo Zagreb
 Geoadria, Hrvatsko Geografsko društvo Zadar i Geografski odjel FF u Zadru

6361	HISTORIJSKA GEOGRAFIJA HRVATSKE (geografija-povijest)	1+0+2	
------	---	-------	--

Pojam i objekt istraživanja. Periodizacija. Historijsko-geografski razvoj hrvatskog prostora: Pojam primarnog pejzaža; pretpovijest – neolit, indoeuropska kolonizacija; antika – grčka kolonizacija, rimsko razdoblje; srednji vijek – etnogeneza, teritorijalni pojmovi, teritorijalna organizacija, naseljenost i organizacija prostora; osmansko razdoblje – teritorij, granice, migracije, organizacija prostora; podunavsko-sjevernojadranski kombinirani transportni sustav u kontekstu općih razvojnih osovina; željezničko razdoblje – uvjetovanost i obilježja prometno-gospodarske orijentacije i organizacije hrvatskog prostora; Hrvatska u sklopu južnoslavenskih zajednica – teritorij, granice i različite prometno-gospodarske orijentacije; ključne promjene u posljednjem historijsko-geografskom razdoblju.

OBAVEZNA LITERATURA

Rogić, V. 1992: Regionalna geografija Jugoslavije, knj. I, Prirodna osnova i historijska geografija, ŠK., Zagreb

Butlin, R.A. 1998: Dodgson (ur.), Historical Geography of Europe, Clarendon Press, Oxford

Acta Geographica Croatica, Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu
 Hrvatski Geografski Glasnik, Hrvatsko Geografsko Društvo
 Geoadria, Hrvatsko Geografsko društvo Zadar i Geografski odjel FF u Zadru

DOPUNSKA LITERATURA

Delort, R., Walter, F. 2002: Povijest europskog okoliša, Barbat, Zagreb

Todorova, M. 1999: Imaginarni Balkan, Biblioteka XX vek, Beograd

Acta Geographica Croatica, Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu
 Hrvatski Geografski Glasnik, Hrvatsko Geografsko Društvo Zagreb
 Geoadria, Hrvatsko Geografsko društvo Zadar i Geografski odjel FF u Zadru

6380	POLITIČKA GEOGRAFIJA		2+0+1
------	----------------------	--	-------

Uvodno o političkoj geografiji; Status političke geografije; Teorije razvoja i teorije svjetskih sistema; Nacija, država i teritorij; Politička geografija Europske unije; Geografija izbora; Globalizacija i svijet globalnih gradova

OBAVEZNA LITERATURA

Interna skripta;

Izabrati jednu od nekoliko ponuđenih knjiga:

Hastings, A. 1997. The construction of nationhood. Ethnicity, religion and nationalism. Cambridge Univ. Press.

Hobsbawn, E. J. 1993: Nacije i nacionalizam: program, mit, stvarnost. Novi Liber, Zagreb.

Short, J. R 1993.: An introduction to political geography, 2nd ed. Rutledge, London, New York.

Taylor, P. J. & Colin, F. 2000: Political Geography. World-economy, nation-state & locality. 4th ed. Pearson Education Ltd., Harlow;
 Wolkersdorfer, G. 2001.: Politische und Geopolitik zwischen Moderne und Postmoderne. Heidelberger Geographische Arbeiten 111.

6381	GEOGRAFSKE OSNOVE GLOBALIZACIJE		2+0+1
------	---------------------------------	--	-------

Uvodno o globalizaciji. Nastanak globalne ekonomije: utjecaj ideologija, utjecaj smanjenja cijena prijevoza. Granice globalne ekonomije: modeli poslovanja, širenje proizvodnje, rast stranih ulaganja, ksenofobija, odnos nacionalne države, odnos lokalne sredine. Opravdanost globalne ekonomije: prednosti i nedostaci, isključivanje, antiglobalizacijski pokreti. Europska unija; Svjetska trgovačka organizacija (GATT), Međunarodni monetarni fond. Globalni kriminal. Međunarodna udruženja. Multikulturalnost. Univerzalna demokracija i sukob civilizacija; Hrvatska u globalnom društvu

OBAVEZNA LITERATURA

Interna skripta;

Izabrati jednu od nekoliko ponuđenih knjiga:

Thurow, L.C. 1997: Budućnost kapitalizma - Kako današnje gospodarske snage oblikuju sutrašnji svijet. Mate. Zagreb

Huntington, S.P. 1998: Sukob civilizacija i preustroj svjetskog poretka. Izvori. Zagreb

Friedman, T.L. 2003: Lexus i maslina - Razumijevanje globalizacije. Izvori. Zagreb

6401	TURISTIČKA GEOGRAFIJA (prof. geografije)	2+0+0	2+0+0
------	--	-------	-------

Pojam turizma i rekreacije: suvremeni turizam, njegove funkcije i faktori te njegov prostorni aspekt: regionalni pregled turizma u svijetu: europska turistička područja, posebno Mediteran i Alpe: Hrvatski turizam, njegovi atraktivni sadržaji i materijalna baza: hrvatska turistička područja, jadransko, planinsko i panonsko.

OBAVEZNA LITERATURA

I. Blažević, Z. Pepeonik: Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb 1995.

Z. Marković, S. Marković: Osnove turizma, Školska knjiga, Zagreb 1984.

I. Blažević: Turistička geografija Hrvatske, Opatija 1994.

H. Robinson: A Geography of Tourism, Mc Donald & Evans Ltd., Plymouth 1979.

6402	SEMINAR IZ TURISTIČKE GEOGRAFIJE	0+0+1	0+0+1
------	----------------------------------	-------	-------

Na osnovi literature i statističkih pokazatelja izrađuju se seminarski radovi. Prednost je dana turističko-geografskim značajkama Hrvatske. Obrađuju se atraktivni prirodno-geografski i društveno-geografski turistički činitelji, turističke regije i turizam gradova. Posebna pozornost posvećuje se pravilnom korištenju podataka i citiranju literature i izvora.

OBAVEZNA LITERATURA

I. Blažević, Z. Pepeonik: Turistička geografija, Školska knjiga, Zagreb 1995.

Z. Marković, S. Marković: Osnove turizma, Školska knjiga, Zagreb 1984.

I. Blažević: Turistička geografija Hrvatske, Opatija 1994.

H. Robinson: A Geography of Tourism, Mc Donald & Evans Ltd., Plymouth 1979.

6403	TEORIJA GEOGRAFIJE (prof. geografije, prof. geografije-povijesti)	2+0+0	
------	---	-------	--

Uvod. Geografija kao znanstvena disciplina. Geografija u sustavu znanstvenih disciplina. Pojava i razvoj geografske misli do 19. stoljeća. Razvoj moderne geografije (1800-1950). Metodološki sustav geografije. Opća i posebna (regionalna geografija). Dualizam u geografiji. Determinizam i posibilizam. Idiografski i nomotetički pristupi. Struktura i razvoj opće geografije. Fizička geografija. Antropogeografija (socijalna geografija). Regionalna geografija. Horologizam u geografiji. Geografija kao Landschaftskunde. Pojava i razvoj "nove geografije". Objekt "nove geografije". Prostorni koncept. Prostorni sistemi. Kvantitativna geografija. Razvoj i primjena metoda u "novoj geografiji". Behaviorizam u geografiji. Ekološki pristupi u geografiji. Geoeкологија. Geosistemi. Koncept ekosistema. Ekološki pristupi u konceptu geografije. Položaj i razvoj fizičke geografije u okviru "nove geografije". Humanistički i strukturalistički pristupi u geografiji. Idealizam, fenomenologija, egzistencijalizam. Primjena i značenje strukturalizma. Primijenjena geografija. Razvoj. Karakteristični pristupi. Normativne metateorije. Geografija u školi. Ciljevi i zadatci. Konceptije "školske" geografije. Nove sinteze. Sistemi (prostorni, ekološki) kao ključ sinteze (integracije) u geografiji. "Nova" regionalna geografija.

6405	GEOEKOLOGIJA		2+0+0
------	--------------	--	-------

Uvodne napomene - što je geoeкологија (ekologija krajolika), što je geo(eko)sustav, krajolik - prostranost i položaj. Teorijski i metodološki trendovi u geoeкологији - geoeколоško istraživanje ekosustava i njihovih prostornih odnosa; principi i metode prikupljanja i obrade podataka; teorijski temelji geoeколоskog planiranja i gospodarenja prostorom. Primjena geoeколоških pristupa i metoda - ekološka stabilnost i bioraznolikost; primjeri primjene u raznim sektorima društvenih djelatnosti i različitim tipovima krajolika; interdisciplinarnost i značaj geografije u geoeкологији.

OBAVEZNA LITERATURA

- Bognar, A.: Geomorfološke i inženjersko-geomorfološke osobine otoka Hvara i ekološko vrednovanje reljefa, Geografski glasnik br. 52, Zagreb 1990
- Gams, I.: Osnove pokrajinske ekologije, Univ. E. Kardelja, Oddelek za geografiju, Ljubljana 1986
- Goudi, A.: The Nature of Environment, Oxford, 1984
- Forman, R.T.T. i Gordon, M.: Landscape Ecology, John Willey & Sons, New York, 1987
- Bognar, A. i Saletto Janković, M.: Geoeколоški pristupi u gospodarenju prostorom (okolišem, krajolikom), Ekološke monografije 8., Varaždin. 1996

6406	SEMINAR IZ GEOEKOLOGIJE (prof. geografije)		0+0+1
------	--	--	-------

Vježbe iz Geoeкологије temelje se na analizi, razradi i usporedbi podataka o ekologiji pejzaža, sa ciljem identifikacije ekološki optimalne pejzažne strukture i stvaranja baze ekoloških podataka bitnih u prostornom planiranju. Analitički dio vježbi obuhvaća primjenu metoda uglavnom kvantitativne prirode u svrhu analize ekoloških podataka o pejzažu (reljef, geološka osnova, klima, vode, tla, biljni i životinjski svijet, socioekonomske prilike itd.). Zatim slijedi interpretacija i pejzažno-ekološka sinteza u svrhu izdvajanja pejzažno-ekoloških tipova i ekoregija, te geoeколоška optimizacija korištenja pejzaža. Uslijed kompleksnosti navedene metodologije, težište rada sa studentima je na usvajanju određenog broja metoda bitnih u geoeколоškoj analizi, te na ukazivanju na mogućnosti i svrhu analize geoeколоških podataka, njihove sinteze i

vrednovanja.

OBAVEZNA LITERATURA

Chapman, J. L., Reiss, M. J.: Ecology: Principles and Applications, Cambridge University Press, Cambridge 1990

Gams, I.: Osnove pokrajinske ekologije, Filozofska fakulteta Univerze E. Kardelja u Ljubljani, Oddelek za geografiju, Ljubljana, 1974

Mitchell, C.: Terrain evaluation, Longman scientific & technical, Essex, 1991

Ružička M., Miklos L.: Basis Premises and Methods in Landscape Ecological Planning and Optimisation, Changing Landscapes: an Ecological Perspective, Springer Verlag, New York. 1990

6407	GEOGRAFIJA JUGOISTOČNE EUROPE	2+0+0	
------	-------------------------------	-------	--

Prostorni pojam Jugoistočne Europe, Balkana i Balkanskog poluotoka. Geografski položaj, zajedništvo i raznolikost Jugoistočne Europe. Prirodno-geografska obilježja. Osnove povijesno-geografskog razvoja. Društveno-geografska obilježja. Teritorijalno-politički razvoj, socijalno-ekonomska obilježja i regionalna struktura država Jugoistočne Europe (Rumunjska, Bugarska, Grčka, Albanija, Srbija i Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina). Usporedba i veze Hrvatske s pojedinim zemljama Jugoistočne Europe. Države Jugoistočne Europe i europski integracijski procesi.

OBAVEZNA LITERATURA

Atlas Europe (ur. M. Klemenčić), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1997
Interpreting the Balkans, Geographical Intelligence Paper, No 2, Royal Geographical Society, London, 1995

Carter W. F. i Norris T. H., 1996: The changing shape of the Balkans, UCL Press

Rogić, V. 1982: Regionalna geografija Jugoslavije, knj. I. (Prirodna osnova i historijska geografija), Školska knjiga, Zagreb

Todorova M., 1999: Imaginarni Balkan. Biblioteka XX vek, 103 (ur. I. Čolović), Beograd

6408	GEOGRAFIJA HRVATSKE (prof. geografije, prof. geologije i geografije)	2+0+0	2+0+0
------	--	-------	-------

Republika Hrvatska - veličina, granice, položaj, razvoj državnosti. Stanovništvo Hrvatske. Prirodna osnova kao faktor naseljavanja i organizacije života. Razvoj naseljenosti i organizacije života hrvatskih pokrajina. Industrijalizacija, deagrarizacija i urbanizacija. Polarizirani razvoj u uvjetima industrijalizacije. Nejednaki regionalni razvoj. Problemska područja. Granični krajevi. Urbani i prometni sistemi. Hrvatska i globalni razvoj.

OBAVEZNA LITERATURA

Grupa autora: Geografija Hrvatske, Školska knjiga, Zagreb, 1974/75.

Znanstveni i stručni radovi tiskani u časopisima Acta Geographica Croatica (Radovi), Geografski glasnik i Geografski horizont.

6409	AZIJA (prof. geografije)	2+0+0	2+0+0
------	--------------------------	-------	-------

Azija, kontinent superlativa (površine, reljefa, stanovništva, baštine, suvremenih trendova). Središnja, Jugozapadna, Južna i Istočna Azija. Regionalne sličnosti i različitosti. Primjeri zemalja, od Bliskog do Dalekog istoka.

OBAVEZNA LITERATURA

M. Friganović: Regionalna geografija III, skripta, Zagreb, 1970.

M. Friganović: NR Kina, Školska knjiga, Zagreb, 1978.

M. Friganović: Azijsko Sredozemlje, Školska knjiga, Zagreb, 1980.

P. Novosel-Žic: Indija, Školska knjiga, Zagreb, 1970.

M. Friganović: Japan, Školska knjiga, Zagreb, 1970.

6410	ANGLOAMERIKA (prof. geografije, prof. geografije-povijesti, prof. geografije-geologije)	2+0+0	
------	---	-------	--

Pojam; otkriće i naseljavanje; uloga u svijetu i povezanost sa svijetom jednog od najrazvijenijeg dijela svijeta; prirodni i društveni uvjeti razvoja; prikaz po regijama - Nova Engleska, New York, Atlantska obalna ravnica, Apalači, Srednji zapad, Jug, Visoki ravnjaci, Stjenjak, Međuplaninski ravnjaci i zavale, Sjeverozapad, Kalifornija, Alaska i Havai; suvremeni problemi.

OBAVEZNA LITERATURA

M. Brazda; SAD, Geografska biblioteka "Širom svijeta", Školska knjiga, Zagreb, 1981.

A. Wright: United States and Canada, New York, 1976.

S. Birdsall, J. Florin: Regional Landscapes of the United States & Canada, J. Wiley & Sons, NY 1985

6411	GEOGRAFIJA MORA (prof. geografije)	2+0+0	2+0+0
------	------------------------------------	-------	-------

Uključivanje mora (oceana) u razvojne tokove ljudskog društva. Povijest istraživanja mora. Geografija mora u sklopu znanosti o moru. Podrijetlo mora. Geografska raspodjela kopna i mora na Zemlji. Promjene razine mora. Reljef dna mora, kontinetski rub, dubokomorske ravni i bazeni, dubokomorske uzvisine, dubokomorski jarci. Geografska i dubinska raspodjela temperature mora, kemijski sastav mora, geografska i dubinska raspodjela slanosti mora, odnos temperature, slanosti i gustoće mora. Atmosfersko-oceanska interakcija, oceani i klimatske promjene, oceanske klimatske regije, led u moru. Dinamika mora, horizontalna cirkulacija, vertikalna cirkulacija, cirkulacija u oceanima, ENSO, cirkulacija u rubnim morima. Valovi. Morske mijene. Prirodogeografske značajke obala, tipovi obala, estuariji, delte. Život u moru, kruženje tvari i energije u moru, rasprostranjenost života u moru, raspodjela fotosintetičke primarne produkcije u moru. Obale kao gospodarski, turistički i životni prostor. Međunarodne pravne odredbe o moru, granice i interesne zone. Ribarstvo i marikultura, mogućnosti i ograničenja. Eksploatacija nafte, zemnog plina i drugih ruda iz podmorja. More - izvor energije. Litoralizacija. Pomorstvo, svjetske luke, pomorska trgovina. Vojnostrateška uporaba mora. Onečišćenje mora, onečišćenja naftom, ostali polutanti. Turizam i more. Plansko upravljanje morem, obalom i priobaljem. Geografska regija hrvatskog Jadrana.

OBAVEZNA LITERATURA

Riđanović, J.: Hidrogeografija. II. izmijenjeno i dopunjeno izdanje. Školska knjiga, Zagreb, 1993

Riđanović, J.: Geografija mora. Hrvatski zemljopis, Bibliotheka Geographia Croatica, Zagreb, 2002

Thurman, H. V. i Burton, E. A.: Introductory oceanography. 9th edition. Prentice Hall, New Jersey, 2001

Kelletat, D.: Physische Geographie der Meere und Küsten. 2. auflage. Teubner Studienbücher Geographie, Stuttgart, 1999

Gierloff-Emden, H. G.: Geographie des Meeres Ozeane und Küsten. Walter de Gruyter, Berlin - New York, u dva sveska: 1, 2, 1980

Stražičić, N.: Pomorska geografija svijeta. III. izmij. i dop. izdanje. Školska knjiga, Zagreb, 1996

Stražičić, N.: Pomorska geografija Jugoslavije. Školska knjiga, Zagreb, 1989

Bonačić, D.: Osnove oceanografije. Školska knjiga, 1987

Požar-Domac, A.: O biologiji mora. Hrvatsko ekološko društvo, Mala ekološka biblioteka, Zagreb, 1988

6412	SEMINAR IZ METODIKE NASTAVE GEOGRAFIJE (prof. geografije, prof. geografije-povijesti)	0+0+3	0+0+3
------	---	-------	-------

Hospitacije. Rukovanje nastavnim sredstvima i pomagalicama. Izrade priprema za nastavu. Upoznavanje s pedagoškom dokumentacijom. Sudjelovanje u radu razrednih i učiteljskih vijeća. Javna predavanja - probna i ogledna u osnovnoj i srednjoj školi. Časopisi, atlas, udžbenici i priručnici.

6413	DIPLOMSKI RAD	0+0+4	0+0+4
------	---------------	-------	-------

Prikupljanje, obrada i prezentiranje gradiva skupljenog za diplomski rad te, primjenom geografskih metoda, osposobljavanje studenata za samostalan stručni i znanstveni rad.

6414	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (prof. geografije, prof. geografije i povijesti)	120 sati/god.	
------	---	---------------	--

Vidi 6910

6415	LATINSKA AMERIKA	2+0+0	
------	------------------	-------	--

Geografski položaj i geografska struktura. Prostorne (administrativno - političke) jedinice. Društveno- gospodarske značajke. Specifičnosti tropskog dijela. Glavne značajke van-tropskih krajeva. Brazil - Argentina; Meksiko - Kuba - Panama. Latinska Amerika i suvremeni svijet.

OBAVEZNA LITERATURA

Riđanović, J.: Brazil. Širom svijeta, Školska knjiga, Zagreb. 1980

Pleše, B.: Meksiko. Širom svijeta, Školska knjiga, Zagreb. 1970

Stražičić, N.: Pomorska geografija svijeta. III. izmijenjeno i dop. izdanje, Školska knjiga, 1996

Der Fischer Weltatmanach, Frankfurt am Main. 1998

6416	AFRIKA		2+0+0
------	--------	--	-------

Prirodna i društvena obilježja kontinenta i posebnosti pojedinih regionalnih cjelina. Teritorijalno politička podjela i prirodna i društvena obilježja pojedinih zemalja. Afrika u svjetskim razmjerima: gospodarstva, društveno-politička zbivanja. Tropsko-subtropska obilježja kontinenta te raspored i struktura stanovništva. Političko-teritorijalna podjela kao odraz kolonijalizma. Suvremeni društveno-ekonomski problemi i procesi.

OBAVEZNA LITERATURA

I. Crkvenčić: Afrika - regionalna geografija, Školska knjiga, Zagreb, 1988.

A. Manshard: A Tropical Agriculture, NY, 1981.

A. Hazlewood: Africal Integration and Disintegration, London - New York - Toronto, 1977.

B. Davidson, Afrika u povijesti, Zagreb 1984.

6417	TURISTIČKA GEOGRAFIJA (prof. geografije i povijesti, prof. geologije i geografije)	1+0+0	1+0+0
------	--	-------	-------

Vidi 6401

6419	GEOGRAFIJA HRVATSKE (prof. geografije i povijesti)	2+0+2	2+0+2
------	--	-------	-------

Vidi 6408 i 6489

6420	AZIJA (prof. geografije i povijesti, prof. geol. i geograf.)	2+0+0	
------	--	-------	--

Vidi 6409

6421	GEOGRAFIJA MORA (prof. geografije i povijesti)	1+0+0	1+0+0
6422	GEOGRAFIJA MORA (prof. geologije i geografije)	1+0+1	1+0+1

Vidi 6411

6424	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (prof. geologije i geografije)	90 sati/god.	
------	---	--------------	--

Vidi 6910

6425	KULTURNA GEOGRAFIJA		2+0+0
------	---------------------	--	-------

Vidi 6340

6489	SEMINAR IZ GEOGRAFIJE HRVATSKE (prof. geografije, prof. geologije i geografije)	0+0+2	0+0+2
------	---	-------	-------

U okviru seminara obrađuju se, na bazi postojeće literature, slijedeće kompleksne teme: regionalizacija Hrvatske, nodalno-funkcionalna organizacija Hrvatske, makroregionalni centri i njihovo značenje.

6500	GEOGRAFIJA HRVATSKE		3+0+1
------	---------------------	--	-------

Veličina, granice, položaj i teritorijalno oblikovanje Hrvatske. Stanovništvo Hrvatske. Prirodna osnova kao faktor naseljavanja i organizacije života. Razvoj naseljenosti. Industrijalizacija, deagrarizacija i urbanizacija. Urbani i prometni sistemi Hrvatske. Regionalizacija Hrvatske. Hrvatska i globalni razvoj.

OBAVEZNA LITERATURA

Grupa autora 1974/75: Geografija SR Hrvatske, Školska knjiga, Zagreb,.

Njegač, D. 2004: Geografija Hrvatske (interna skripta), Zagreb

Odabrani članci iz geografskih časopisa (Hrvatski geografski glasnik, Acta Geographica Croatica, Geoadria, Geografski horizont)

DOPUNSKA LITERATURA

Veliki atlas Hrvatske, Mozaik knjiga, Zagreb, 2002.

6501	GEOGRAFIJA HRVATSKE (prof. geografije i povijesti, Znanosti o okolišu)		3+0+1
------	--	--	-------

Vidi 6500

6520	GEOGRAFIJA EUROPE (geografija)		2+0+1
------	--------------------------------	--	-------

Posebnosti i značenje Europe. Procesi europskih integracija. Prirodno-geografska obilježja. Stanovništvo. Naselja i urbanizacija. Struktura energetske izvora. Gospodarski razvoj. Europa kao žarište globalnog razvoja. Regionalni razvoj i regionalno diferenciranje Europe. Regije pojedinih zemalja.

OBAVEZNA LITERATURA

Atlas Europe, Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1997.

Cacciari, M. 1996.: Geo-filozofija Europe, Ceres, Zagreb

Livi-Bacci, M. 2000.: The Population of Europe, Blackwell, Oxford

Minshull, G.N. 1990.: The New Europe into the 1990s, Hodder & Stoughton, London

Narodi Europe,- The Times, Zagreb: Naklada Zadro, Biblioteka Priručnici, 1997.

DOPUNSKA LITERATURA

Relevantni članci objavljeni u domaćim i inozemnim znanstvenim časopisima: Hrvatski geografski glasnik, Geoadria, Acta Geographica Croatica, Migracijske i etničke teme, Sociologija sela, Population, Population Geography, Europa Regional

6531	GEOGRAFIJA JUGOISTOČNE EUROPE	3+0+0	
------	-------------------------------	-------	--

Prostorni pojam Jugoistočne Europe, Balkana i Balkanskog poluotoka. Geografski položaj, zajedništvo i raznolikost Jugoistočne Europe. Prirodno-geografska obilježja. Osnove povijesno-geografskog razvoja. Društveno-geografska obilježja. Teritorijalno-politički razvoj, socijalno-ekonomska obilježja i regionalna struktura država Jugoistočne Europe (Rumunjska, Bugarska, Grčka, Albanija, Srbija i Crna Gora, Makedonija, Bosna i Hercegovina). Usporedba i veze Hrvatske s pojedinim zemljama Jugoistočne Europe. Države Jugoistočne Europe i europski integracijski procesi.

OBAVEZNA LITERATURA

Atlas Europe (ur. M. Klemenčić), Leksikografski zavod Miroslav Krleža, Zagreb, 1997

Interpreting the Balkans, Geographical Intelligence Paper, No 2, Royal Geographical Society, London, 1995

Carter W. F. i Norris T. H., 1996: The changing shape of the Balkans, UCL Press

Rogić, V. 1982: Regionalna geografija Jugoslavije, knj. I. (Prirodna osnova i historijska geografija), Školska knjiga, Zagreb

Todorova M., 1999: Imaginarni Balkan. Biblioteka XX vek, 103 (ur. I. Čolović), Beograd

DOPUNSKA LITERATURA

Džaja M. S., 1992: Konfesionalnost i nacionalnost Bosne i Hercegovine: Predemancipacijski period 1463-1804, Svjetlost, Sarajevo

"Jugoistočna Europa 1918.-1995.", međunarodni znanstveni skup (Zadar, 28.-30. 9. 1995.), Hrvatska matica iseljenika, 1996

Klemenčić M., 1991: Novija historijsko-geografska osnovica izvanjskih i unutarnjih granica Jugoslavije s posebnim osvrtom na granice Hrvatske, Političko-geografska i demografska pitanja Hrvatske, Savez geografskih društava Hrvatske, Posebna izdanja sv. 8, Zagreb

- Krpan S., 1990: Hrvati u Rekašu kraj Temišvara, Kulturno-prosvjetni sabor Hrvatske, Kršćanska sadašnjost, Zagreb
- Meyerfeld M., 1996: Demographische Transformationsprozesse in Bulgarien, Europa Regional 1, 24-31
- Doka D. i Baumhackl H., 1998: Erwerbstätigkeit und Arbeitslosigkeit in Albanien Mitte der 90er Jahre, Europa Regional 1, 37-44
- Büschendorf H., 1999: Makedonien – Probleme eines neuen Staates, Europa Regional 1, 13-21
- Büschendorf H., 1999: Wirtschaftliche Transformationsprozesse in den Nachfolgestaaten Jugoslawiens, Europa Regional 4, 23-38
- Heller W., 2000: Zur sozioökonomischen Transformation im ländlichen Raum Rumäniens – Arbeitsmarkt und Beschäftigungssituation sowie Lebensstandard und Einkommensverhältnisse aus der Sicht von Institutionen und anderen Akteuren unterschiedlicher räumlicher Ebene, Europa Regional 2, 32-41
- Benedek K., 2000: Sozialer Wandel im ländlichen Raum Rumäniens – Ergebnisse einer Fallstudie, Europa Regional 2, 42-54

6532	SREDOZEMLJE	2+0+1	
------	-------------	-------	--

Pojam Sredozemlja i Sredozemnog mora. Kriteriji definiranja. Jedinstvo i fragmentiranost Sredozemlja. Europsko, afričko i azijsko Sredozemlje. Ostala sredozemlja. Sredozemno more. Sredozemni okoliš. Povijest Sredozemnog okoliša - temeljni problemi i promjene (dezertifikacija, deforestacija, erozija). Retrospekt načina korištenja prostora. Stanovništvo – poljoprivreda - urbani razvoj i litoralizacija. Sredozemlje i afričko-azijski svijet. Sredozemlje i Europa. Jadran u Sredozemlju.

OBAVEZNA LITERATURA

Conti, S., Segre, A., 1998.: Mediterranean Geographies, Rome.

Mairota, P., Thornes, J.B., Geeson, N., 1998: Atlas of Mediterranean Environments in Europe, The Desertification Context, Wiley, Chichester

DOPUNSKA LITERATURA

Braudel, F., 1997.: Sredozemlje i sredozemni svijet u doba Filipa II, I. i II. dio, Antibarbarus, Zagreb.

Brandt, C.J., 1996.: Mediterranean Desertification and Land Use, Wiley, Chichester.

Horden, P., Purcell, N., 2000: The Corrupting Sea, A Study of Mediterranean History, Blackwell, Oxford.

Acta Geographica Croatica, Geografski odsjek PMF-a Sveučilišta u Zagrebu

Hrvatski Geografski Glasnik, Hrvatsko Geografsko Društvo Zagreb

Geoadria, Hrvatsko Geografsko društvo Zadar i Geografski odjel FF u Zadru

Geografski Horizont, Hrvatsko Geografsko Društvo Zagreb

6551	GEOGRAFIJA AZIJE		2+0+1
------	------------------	--	-------

Kontinent superlativa; Središnja, Jugozapadna, Južna, Jugoistočna i Istočna Azija. Geografija, ekonomija, politika, stanovništvo Azije. Regionalne sličnosti i različitosti. Primjeri zemalja, od Bliskog Istoka do Dalekog Istoka – nafta, gradovi, problemi, religija, kultura, industrija.

6552	GEOGRAFIJA ISTOČNE AZIJE		2+0+1
------	--------------------------	--	-------

Prirodno-geografska obilježja Istočne Azije. Stanovništvo Istočne Azije. Historijsko-geografski razvoj. Prometno-geografska obilježja. Obilježja gospodarstva. Regionalni

pregled po zemljama (Kina, Tajvan, Mongolija, Sjeverna i Južna Koreja, Japan).
Suvremeni procesi. Istočna Azija u kontekstu globalizacije.

OBAVEZNA LITERATURA

de Blij, H.J., Muller, P.O. 2004: Geography – Regions, Realms and Concepts, Eleventh Edition, John Wiley & Sons, Inc

Friganović, M. 1970: Japan – zemlja gdje sunce izlazi, Školska knjiga

Friganović, M. 1978: Narodna Republika Kina, Školska knjiga

DOPUNSKA LITERATURA

Zhao Songqiao: Geography of China – Environment, Resources, Population, And Development, John Wiley & Sons, Inc., 1994

Geography of Japan, Teikoku-Shoin, 1980.

Korea, The Land and People, Kyohaksa, 2000.

Fischer Weltalmanach

6553	UVOD U JAPANSKE STUDIJE		2+0+1
------	-------------------------	--	-------

Japanske studije pokrivaju znanja iz geografije, povijesti, društva, religije, ekonomije, politike, vanjskih odnosa, sadašnjeg stanja, trendova

6571	GEOGRAFIJA AFRIKE		2+0+1
------	-------------------	--	-------

Prirodna osnovica kao faktor naseljenosti i ekonomskog razvoja Afrike. Afrika u kontekstu procesa globalizacije. Razmeđa i utjecaji afričke povijesti. Prirodna osnovica i njezine specifičnosti. Proces i kolonizacije i dekolonizacije. Regionalizacija Afrike. Sjeverna Afrike - s posebnim osvrtom na Egipat i Alžir. Zapadna Afrika - s posebnim osvrtom na Nigeriju. Istočna Afrika - s posebnim osvrtom na Tanzaniju. Ekvatorijalna Afrika - s posebnim osvrtom na Kongo. Južna Afrika - s posebnim osvrtom na JAR

OBAVEZNA LITERATURA

Crkvenčić, I. 1990: Geografija Afrike, Zagreb

Crkvenčić I. 1980: Afričko Sredozemlje, Zagreb

Debot, S. 1979: Južno Afrička Republika, Zagreb

Davidson, B. 1984.: Afrika u povijesti, Zagreb

Davidson, B. 1980.: Afrički genij, Zagreb

Schiffers, H. 1962: Afrika, Zagreb

Natek - Natek, 2003: Države Svijeta, Zagreb

Oliver, R., Fage, J.D., 1985.: Kratka povijest Afrike, Zagreb

6572	GEOGRAFIJA ANGLOAMERIKE	2+0+1	
------	-------------------------	-------	--

Nakon kratkoga pregleda prirodnogeografskih odlika Sjeverne Amerike, kolegij će se usredotočiti na socijalno-geografska i ekonomsko-geografska obilježja angloameričkih zemalja. Daje se uvid u to kako se u procesu interakcije ljudi i njihove okoline stvorio socioekonomski mozaik američkoga kontinenta te američke kulturne regije. Naglasak je na najvažnijim procesima i trendovima posljednjih desetljeća 20. stoljeća.

OBAVEZNA LITERATURA

Getis, A., Getis, J. and Quastler, I., 2000.: United States and Canada: The Land and People, McGraw-Hill Science

Agnew, J. and Smith, J. (eds), 2002: .American Space/American Place: Geographies of the Contemporary United States; London: Routledge. – pojedina poglavlja

DOPUNSKA LITERATURA

- Paterson, J.H., 1994. :North America: A Geography of the United States and Canada, Oxford Univ. Press,
 Orme, A.R. (ed), 2001: Physical Geography of North America, Oxford univ. Press., – pojedina poglavlja
 McKnight, T.L. 2003.: Regional Geography of the United States and Canada., Prentice Hall,

6573	GEOGRAFIJA LATINSKE AMERIKE	2+0+1	
------	-----------------------------	-------	--

Uvod - pojam i podjela Latinske Amerike. Oblik i prirodna obilježja. Geološka građa. Reljef. Klima. Hidrogeografske značajke. Biljni pokrov. Historijski aspekti. Stanovništvo i naselja. Gospodarstvo. Razvojna politika. Regionalna podjela Hrvatska dijaspora u Latinskoj Americi

OBAVEZNA LITERATURA

Morris A., 1990: South America, Hodder and Stoughton, str. 285.

Hillstrom K., Hillstrom, L.C., 2003: Latin America & The Caribbean, ABC Clio, Santa Barbara, California, 266 str.

De Blij, M., 1998: Geography Realms, Regions and Concepts, Wiley, str. 539.

Cole J., 1996: Geography of the World's Major Regions, Routledge, London, str. 474.

DOPUNSKA LITERATURA

Riđanović, J. 1980: Brazil, Širom svijeta, Zagreb, str.136

Pleše, B., 1970: Meksiko, Širom svijeta, Zagreb, str.81.

Stražičić, N.1996: Pomorska geografija svijeta, Šk. Knjiga, Zagreb, str.428.

6574	GEOGRAFIJA AUSTRALIJE I OCEANIJE	2+0+1	
------	----------------------------------	-------	--

Geografski položaj Australije i Oceanije. Naseljavanje Australije i Oceanije. Reljef Australije i Oceanije. Klima i vode Australije. Stanovništvo Australije. Urbanizacija Australije. Gospodarstvo Australije i Oceanije. Regionalna podjela Australije

OBAVEZNA LITERATURA

Šegota, T., A. Filipčić 2004: Geografija Australije i Oceanije. Udžbenici Sveučilišta u Zagrebu.II. dopunjeno i izmijenjeno izdanje, Meridijani, Samobor.

DOPUNSKA LITERATURA

McKnight, T. L. 1995: Oceania: The Geography of Australia, New Zealand and the Pacific Islands. Prentice Hall.

Robinson, G. M., R. J. Loughran, P. J. Tranter 2000: Australia and New Zealand. Arnold, London Oxford Univ. Press Inc., New York.

6600	UVOD U GEOGRAFIJU (geografija)	2+0+0	
------	--------------------------------	-------	--

Teorijska osnovica geografije. Povijesni razvoj geografije u Svijetu. Razvoj geografije u Hrvatskoj. Upoznavanje s osnovnim izvorima i literaturom u geografiji (domaća i inozemna literatura). Način korištenja izvora i literature i osnovni postupci u stvaranju seminarskih, diplomskih i stručno - znanstvenih radova

OBAVEZNA LITERATURA

Vrišer, I. 1989: Uvod v geografijo, Ljubljana

Vresk, M. 1998: Uvod u geografiju, Zagreb

Marković, M. 1993: Descriptio Croatiae, Zagreb

Feletar, D. 1993: Razvoj geografije u Hrvatskoj, Acta Geographica Croatica

6620	STATISTIČKE I GRAFIČKE METODE U GEOGRAFIJI (geografija)	2+2+0	2+2+0
------	---	-------	-------

Pojam statistike i osnovne definicije. Sistematizacija grafičkih metoda i osnovne zakonitosti izrade. Formiranje, tabelarno i grafičko prikazivanje statističkih nizova. Karakteristike distribucije frekvencija. Grafičko prikazivanje i uspoređivanje vremenskih nizova. Numerička analiza vremenskih nizova. Regresija i korelacija. Metoda uzoraka. Tematske karte.

OBAVEZNA LITERATURA

Šošić, I.; Serdar, V. (2000): Uvod u statistiku. Školska knjiga, Zagreb.
 Rogerson, P. A. (2001): Statistical methods for geography. Sage, London.
 Šterc, S. (1990): Grafičke metode u nastavi. Školska knjiga, Zagreb.
 Monkhouse, F.J.; Wilkinson, H.R. (1978): Maps and diagrams. Methuen, London.
 Dickinson, G.C. (1974): Statistical mapping and the presentation of statistics. Arnold, London

DOPUNSKA LITERATURA

Šošić, I. 1998: Zbirka zadataka iz statistike. Mikrorad, Ekonomski fakultet, Zagreb.

6622	STATISTIČKE I GRAFIČKE METODE U GEOGRAFIJI (geografija-povijest)	3+1+0	
------	--	-------	--

Pojam statistike i osnovne definicije. Sistematizacija grafičkih metoda. Formiranje, tabelarno i grafičko prikazivanje statističkih nizova. Karakteristike distribucije frekvencija. Grafičko prikazivanje i uspoređivanje vremenskih nizova. Brojčana analiza vremenskih nizova. Tematske karte. Didaktički aspekt primjene.

OBAVEZNA LITERATURA

Šošić, I.; Serdar, V. 2000: Uvod u statistiku. Školska knjiga, Zagreb.
 Petz, B. 2004: Osnovne statističke metode za nematematičare. Slap, Jastrebarsko.
 Šterc, S. 1990: Grafičke metode u nastavi. Školska knjiga, Zagreb.

6640	KARTOGRAFIJA (geografija)	2+2+0	2+2+0
------	---------------------------	-------	-------

Kartografija – definicija, podjela. Kartografija i geografija – razvoj i odnos prema karti. Oblik i dimenzije Zemlje. Određivanje položaja na Zemlji. Orijentacija na horizontu. Geografske koordinate. Globalni pozicijski sustav. Geografska karta, elementi karte. Podjela karata. Realne i virtualne karte. Mjerilo. Kartometrijski postupci. Kartografska generalizacija. Kartografske projekcije – pojam i podjela. Gauss-Kruegerova projekcija. Prikazivanje reljefa. Kartografski znakovi. Toponimi i kartografska transkripcija. Topografske karte. Prikaz dosadašnjih topografskih karata prostora Hrvatske. Suvremene topografske karte Hrvatske. Tematske karte. Metode tematskog predočavanja. Digitalna kartografija. Atlasi. Digitalni atlasi. Kartama srodni prikazi Povijest kartografije. Korištenje karata. Problem izbora projekcije

OBAVEZNA LITERATURA

Frančula, N. 2000.: Kartografske projekcije, Geodetski fakultet, Zagreb.
 Frančula, N. 2002.: Digitalna kartografija, 3. prošireno izdanje, Geodetski fakultet Zagreb.
 Lovrić, P. 1988. : Opća kartografija, SN Liber, Zagreb.
 MacEachren, Alan M. 1995.: How Maps Work. Representation, Visualization and Design, The Guilford Press, New York.
 Robinson, A. H., Morrison, J. L., Muehrcke, P. C., Kimerling, A. J., Guptill, S. C. 1995.: Elements of Cartography, John Wiley&Sons, New York.

6642	KARTOGRAFIJA (geografija-povijest)		2+2+0
------	------------------------------------	--	-------

Kartografija – definicija, podjela. Kartografija i geografija – razvoj i odnos prema karti. Oblik i dimenzije Zemlje. Određivanje položaja na Zemlji. Orijentacija na horizontu. Geografske koordinate. Geografska karta, elementi karte i vrste karata. Realne i virtualne karte. Mjerilo. Kartometrijski postupci. Kartografska generalizacija. Kartografske projekcije. Prikazivanje reljefa. Kartografski znakovi. Toponimi i kartografska transkripcija. Topografske karte. Suvremene topografske karte Hrvatske. Tematske karte. Kartama srodni prikazi. Digitalna kartografija. Kartografija na Internetu. ovijest kartografije.

OBAVEZNA LITERATURA

Robinson, A. H., Morrison, J. L., Muehrcke, P. C., Kimerling, A. J., Guptill, S. C. 1995.: Elements of Cartography, John Wiley&Sons, New York.
 Lovrić, P. 1988. : Opća kartografija, SN Liber, Zagreb.
 Frančula, N. 2000.: Kartografske projekcije, Geodetski fakultet, Zagreb.
 Frančula, N. 2002.: Digitalna kartografija, 3. prošireno izdanje, Geodetski fakultet.Zagreb

6660	GEOINFORMATIKA (geografija)	2+2+0	2+2+0
------	-----------------------------	-------	-------

Geoinformatika – definicija i osnovni pojmovi. Geografska informacijska znanost i geografski informacijski sustavi. Sastavnice GIS-a. Područja primjene GIS-a. Razvoj GIS-a. Stvarni svijet i geografski modeli. Kontinuirani i diskontinuirani geografski podaci. Selekcija, apstrakcija, generalizacija. Razgradnja svijeta na elemente. Točke, linije, površine, lokacije. Hijerarhija. Prostorni odnosi (prostorne varijable – udaljenost, smjer, susjednost, povezanost, oblik, površina). Priroda geografskih podataka: prostorna autokorelacija, prostorni uzorci, prostorna interpolacija. Mjere prostorne autokorelacije. (Ne)pouzdanost geografskih podataka. Prostorni i atributivni podaci. Metapodaci. Georeferenciranje. Koordinatni sustavi i projekcije. Modeli podataka u GIS-u : rasterski, vektorski (špageti, topološki, mrežni i TIN modeli) objektno orijentirani modeli i njihova osnovna obilježja. GIS softver. Razvoj i arhitektura GIS softvera. Tipovi GIS softvera. Prikupljanje podataka za GIS. Primarni i sekundarni izvori podataka. Preuzimanje podataka – različitost formata geografskih podataka. Unošenje i uređivanje prostornih podataka. Topologija. Prikupljanje atributivnih podataka. Tipovi atributivnih podataka. Stvaranje i upravljanje bazama podataka.. Povezivanje prostornih i atributivnih podataka. Oblikovanje prostornih baza podataka. Vizualizacija prostornih podataka u GIS-u. Osnovne prostorne analize: buffering, preklapanje. GIS i upravljanje prostorom. Vježbe: Usvajanje vještine korištenja GIS softvera (ArcView 8.3) i rad s temeljnim formatom podataka (shape file), georeferenciranje i rad s vektorskim i rasterskim podacima. Stvaranje, unos i nadopuna prostornih podataka. Organizacija podataka po slojevima.Unošenje (opisnih) atributivnih podataka u tablice. Pridruživanje gotovih atributivnih podataka postojećoj bazi podataka. Selektiranje prema atributivnim i prostornim obilježjima. Preklapanje slojeva.

OBAVEZNA LITERATURA

Longley, P.A., Goodchild, M.F., Maguire, D.J., Rhind, D.W. 2001: Geographic Information Systems and Science, John Wiley&Sons., Chichester.
 Kang-tsung Ch. 2002.: Introduction to Geographic Information Systems, McGraw-Hill, New York.
 Clark, K. C. 2001.: Getting started with GIS, Prentice Hall, New Jersey.

DOPUNSKA LITERATURA

Kvamme, K., Oštir-Sedej, K., Stančič, Z., Šumrada, R. 1997.: Geografski informacijski sistemi, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana.

Kartografija i geoinformacije, Časopis Hrvatskog kartografskog društva

Cartography and Geographic Information Science, Journal of the American Congress on Surveying and Mapping

Geografski horizont, časopis Hrvatskog geografskog društva

6661	GEOGRAFSKI INFORMACIJSKI SUSTAVI (Znanosti o okolišu)		3+3+0
------	---	--	-------

Geoinformatika – definicija i osnovni pojmovi. Geografska informacijska znanost i geografski informacijski sustavi. Sastavnice GIS-a. Područja primjene GIS-a. Razvoj GIS-a. Stvarni svijet i geografski modeli. Kontinuirani i diskontinuirani geografski podaci. Selekcija, apstrakcija, generalizacija. Razgradnja svijeta na elemente. Točke, linije, površine, lokacije. Hijerarhija. Prostorni odnosi (prostorne varijable – udaljenost, smjer, susjednost, povezanost, oblik, površina). Priroda geografskih podataka: prostorna autokorelacija, prostorni uzorci, prostorna interpolacija. Mjere prostorne autokorelacije. (Ne)pouzdanost geografskih podataka. Prostorni i atributivni podaci. Metapodaci. Georeferenciranje. Koordinatni sustavi i projekcije. Modeli podataka u GIS-u : rasterski, vektorski (špageti, topološki, mrežni i TIN modeli) objektno orijentirani modeli i njihova osnovna obilježja. GIS softver. Razvoj i arhitektura GIS softvera. Tipovi GIS softvera. Prikupljanje podataka za GIS. Primarni i sekundarni izvori podataka. Preuzimanje podataka – različitost formata geografskih podataka. Unošenje i uređivanje prostornih podataka. Topologija. Prikupljanje atributivnih podataka. Tipovi atributivnih podataka. Stvaranje i upravljanje bazama podataka. Povezivanje prostornih i atributivnih podataka. Oblikovanje prostornih baza podataka. Vizualizacija prostornih podataka u GIS-u. Osnovne prostorne analize: buffering, preklapanje. GIS i upravljanje prostorom

OBAVEZNA LITERATURA

Longley, P.A., Goodchild, M.F., Maguire, D.J., Rhind, D.W. 2001: Geographic Information Systems and Science, John Wiley&Sons., Chichester.

Kang-tsung Ch. 2002.: Introduction to Geographic Information Systems, McGraw-Hill, New York.

Clark, K. C. 2001.: Getting started with GIS, Prentice Hall, New Jersey.

Longley, P.A., Goodchild, M.F., Maguire, D.J., Rhind, D.W. 2001: Geographic Information Systems and Science, John Wiley&Sons., Chichester.

Kang-tsung Ch. 2002.: Introduction to Geographic Information Systems, McGraw-Hill, New York.

Kvamme, K., Oštir-Sedej, K., Stančič, Z., Šumrada, R. 1997.: Geografski informacijski sistemi, Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti, Ljubljana.

DOPUNSKA LITERATURA

Kartografija i geoinformacije, Časopis Hrvatskog kartografskog društva

Cartography and Geographic Information Science, Journal of the American Congress on Surveying and Mapping

Geografski horizont, časopis Hrvatskog geografskog društva

Kartografija i geoinformacije, Časopis Hrvatskog kartografskog društva

Cartography and Geographic Information Science, Journal of the American Congress on Surveying and Mapping

6680	TEORIJSKI PRISTUPI I KONCEPTI		1+0+1
------	-------------------------------	--	-------

Geografija u sustavu znanstvenih disciplina. Kratak pregled razvoja geografskih koncepcija do razdoblja kvantitativne revolucije. Kvantitativna geografija: postignuća i slabosti. Topološki modeli - geometrija kao logika prostora. Simulacija procesa i teorija igara. Sistemi, diskontinuiteti u njima i teorija katastrofa. Teorija kaosa i fraktali. Teorijske osnove biheviorističke geografije. Ograničavajući faktori prostornog ponašanja. Time-geography. Koncepti i metode humanističke geografije. Strukturalizam, marksizam i istraživanje socijalne nejednakosti. Političko-ekonomski pristupi neomarksističke geografije. Strukturalizam i nova regionalna geografija. Teoretičari postmodernizma i reafirmacija geografije u društveno-humanističkim znanostima. Feministička teorija i geografija roda. Teorijski pravci i promjena geografskih koncepata (prostor, mjesto, regija, kulturni pejzaž).

OBAVEZNA LITERATURA

Holt.Jensen, A, 2001.: Geography, History and Concepts, A Students' Guide. Sage Publications London – pojedina poglavlja.

Vresk, M., 1997.: Uvod u geografiju: razvoj, struktura, metodologija., Školska knjiga Zagreb - pojedina poglavlja.

Holloway, S.L., Rice, S.P. and Valentine, G., 2003.: Key Concepts in Geography.,Sage Publications, London – pojedina poglavlja.

DOPUNSKA LITERATURA

Peet, R., 1998.: Modern Geographical Thought,Malden, Blackwell

Članci iz odgovarajućih časopisa

6681	PRINCIPI REGIONALIZACIJE (geografija)	2+0+1	
------	---------------------------------------	-------	--

Pojam regije. Definicije i tipovi regija. Homogene i nodalne regije. Regionalno razgraničenje. Tradicionalne regije. Regija kao središnji/problemski koncept u geografiji. Regionalizacija, regionalizam, regionalni razvoj. Principi regionalizacije. Pristupi i studije geografske regionalizacije u Hrvatskoj. Europa regija.

OBAVEZNA LITERATURA

Država, regije, regionalni razvoj, Društvena istraživanja 1/god.1 (1992), br. 1, 1-212.

Paasi, A., 1986: The Institutionalization of regions: a theoretical framework for understanding the emergence of regions and the constitution of regional identity, Fennia 164:1, 106-146.

Rogić, V., 1963: Geografski koncept regije, Geografski glasnik 25, 113-119.

Rogić, V., 1983: Nacrt uvjetno-homogene regionalizacije SR Hrvatske, Geografski glasnik 45, 75-89.

Rogić, V., 1984: Jednostavnost i fleksibilnost koncepta nodalno-funkcionalne diferencijacije SR Hrvatske, Geografski glasnik 46, 75-80.

Scargill, I., 1995: Planning the Regions: a European Perspective, Sistema Terra - Remote Sensing and the Earth, IV:3, 18- 27.

DOPUNSKA LITERATURA

Fuerst-Bjeliš, B., 1996: Pristup definiciji prostornog pojma tradicionalne regije, Geografija u funkciji razvoja Hrvatske, zbornik radova I. Hrvatskog geografskog kongresa, 326-331. Zagreb.

Nir, D., 1990: Region as a Socio-environmental System, An Introduction to a Systemic Regional Geography, The GeoJournal Library, Kluwer Academic Publishers, Dordrecht-Boston-London.

6910	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (geografija)	30 sati/god.
------	---	--------------

Terenska nastava izvodi se iz geografije s naglaskom na programu predmeta određene godine studija. Terenska nastava se izvodi jednokratno u obliku terenskih obilazaka i praktikuma.

6920	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (geografija)	30 sati/god.
6930	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (geografija)	30 sati/god.
6950	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (prof. geografije i povijesti)	30 sati/god.
6960	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (prof. geografije i povijesti)	30 sati/god.
6970	TERENSKA NASTAVA IZ GEOGRAFIJE (prof. geografije i povijesti)	30 sati/god.

Vidi 6910